

شماره درخت ۱۴۱۰۱۷۸

تاریخ ۹۵/۴/۲۲

مجموعه دروس تخصصی پلیس دیپلماتیک

دوره تخصصی - تکمیلی (ترفیعاتی)

رسته اطلاعات ویژه درجه داران

مؤلف

سیرضا نجفی

www.ketab.ir

سرنامه	: نجفی، علیرضا، ۱۳۵۵ -
عنوان و نام پدیدآور	: مجموعه دروس تخصصی پلیس دیپلماتیک دوره تخصصی - تکمیلی (تربیه‌ای) رشته اطلاعات ویژه درجداران/ مولف علیرضا نجفی؛ [ترای] پلیس اطلاعات و امنیت عمومی ناجا، مرکز تحقیقات کاربردی.
مشخصات نشر	: تهران: شرکت چاپ و انتشارات راه فردا، انتشارات ناجی نشر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۷۴ ص.
شابک	: ۹۸۷-۶۰۰-۶۴۸۶-۵۳-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران -- برنامه‌های درسی
موضوع	: پلیس دیپلماتیک -- ایران
موضوع	: Consular police -- Iran
شناسه افزوده	: پلیس انتظامی جمهوری اسلامی ایران. پلیس اطلاعات و امنیت عمومی. دفتر تحقیقات کاربردی
رده بندی کنگره	: LGR۹۹۶/ن۳م۳۳ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۳۷۸
شماره کاتالوگ ملی	: ۴۷۷۱۰

مؤلف: علی رضا نجفی

صفحه آرایی: سید حمید خرازانی

طراح جلد: حاجی رضا صادقی

چاپ اول: تابستان ۹۴

شمارگان: ۳۰۰

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: راه فردا

نشانی: تهران خیابان ستارخان خیابان شهر آرا پلیس مهاجرت و گذرنامه ساختمان

شماره ۲ مرکز تحقیقات کاربردی ناجا

تلفن: ۸۱۸۲۷۸۰۳

سخن‌ناشر

اهدنا گفتی صراط مستقیم دست تو بگرفت و بردت تا نعیم
اختری بودی شدی تو آفتاب شادباش الله اعلم بالصواب
(مولانا)

مرکز تحقیقات کاربردی پاوا در راستای ارتقای سطح علمی و تخصصی کارکنان اقداماتی خوبی را شروع کرده است، علاوه بر آموزش‌های اولیه و بدو خدمت، لازم است تا در طول خدمت افراد هر مجموعه‌ای آمادگی خود را حفظ نموده و با اطلاعات روز در رابطه با ماموریت‌های محوله خود آشنا باشند. این مرکز با هدف تقویت، هدایت علمی و ارائه راهکارهای مناسب برای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری، فعالیت‌های تحقیقاتی، مطالعاتی مرتبط با ماموریت‌های پلیس اطلاعات و امنیت عمومی را از طریق قالب کتاب، ترجمه و تحقیق و با بهره‌گیری از اساتید، اندیشمندان و صاحب‌نظران در این عرصه و به روش‌هایی نظیر طرح تحقیقاتی، تشکیل میزگرد و برگزاری جلسات و ... منجر به انجام می‌رساند.

کتاب حاضر به منظور ارتقای سطح علمی و یادآوری حواسنه‌های شغلی و نحوه برخورد کارکنان پلیس دیپلماتیک در حوزه ماموریت‌های محوله در بیل:

۱- تأمین حفاظت و حراست تمام سفارت‌خانه‌ها، کنسولگری‌ها، اماکن‌های سفرا و همچنین مراکز و اماکن وابسته به نمایندگی‌های سیاسی خارجی و سازمان‌های بین‌المللی مقیم جمهوری اسلامی ایران؛

۲- برقراری نظم و امنیت و اجرای مقررات ترافیکی اماکن آنها حسب اعلام مراتب از طریق سازوکار اداری؛

۳- پیگیری بزه‌های اجتماعی علیه کارکنان نمایندگی‌های سیاسی خارجی مقیم کشور از طریق مراجع ذیربط؛

۴- هدایت، کنترل و نظارت بر نحوه اعمال اقدامات فرماندهان انتظامی در استان‌ها و اعمال نظارت ستادی بر پلیس دیپلماتیک استان‌ها؛

۵- پیگیری، کنترل، ابلاغ و اعمال هماهنگی تردد و مسافرت آنها؛

۶- حفاظت از سفرا در مواقع لزوم و حفاظت از هیات‌های سیاسی خارجی که به کشور وارد می‌شوند؛

و ده‌ها مأموریت دیگر که به تفصیل در این کتاب آمده است تدوین شده است.

امید است به‌عنوان عضول علمی این مرکز باعث ایجاد انگیزه و تقویت بنیه علمی و کمک به رفتار سازنده در نهایت ایجاد امنیت بیشتر گردد.

رئیس مرکز تحقیقات کاربردی پاوا

سرهنک رضا صبوری

فهرست مطالب

بخش اول- دروس تخصصی تکمیلی (ترفیعاتی)، رسته اطلاعات، نیل به درجه استوار دومی

۱. مفاهیم و اصطلاحات دیپلماتیک ۴
۲. طبقه‌بندی نمایندگی‌های دیپلماتیک ۲۲
۳. وجه تمایز اماکن دیپلماتیک از سایر اماکن ۲۷

بخش دوم- دروس تخصصی تکمیلی (ترفیعاتی)، رسته اطلاعات، نیل به درجه استوار یکمی

۱. الگوهای مورد نیاز رده‌های دیپلماتیک ۳۴
۲. تهدیدات و جرم‌های ماکر دیپلماتیک ۴۶

پیشگفتار

دیپلماسی از جمله قدیمی ترین مشاغل است، زیرا هنگامی که اولین برخوردها و منازعات بین قبایل و اقوام روی می داد و صلحی در پی داشت، مسلماً کسانی واسطه آشتی بوده اند و همین کسان را باید پیشگامان دیپلمات های امروز به شمار آورد. سفیران، در گذشته دور، از طرف سلاطین مأمور ابلاغ پیام های دوستی، اتحاد و جنگ یا صلح بوده اند. سفیران، به نمایندگی سلطان متبوع خود، می بایست پیام و احتمالاً هدایایی را به سلطان دیگر رسانده و پاسخ دریافت دارند و به سلامت مراجعت کنند. پس به طور طبیعی مستحق احترام و مصونیت هایی بودند و این - ارامان و مصونیت ها، کم و بیش نزد تمام اقوام رعایت می شده است.

اعزام سفیر از طرف یک سلطان و پذیرفته شدن وی نزد سلطان طرف مقابل، یک رابطه دیپلماتیک به شمار می آید. در آغاز، روابط ملل بیشتر بین افراد بود که به کشورهای دیگر، به خصوص به قصد بازگشتی سفر می کردند یا مقیم می شدند. به همین دلیل تأسیسات کنسولی که خاص روابط بین افراد را تبادلی بود، زودتر از تأسیسات دیپلماتیک که متحصراً به روابط بین سلاطین اختصاص داشت، به وجود آمد. ریشه وجود روابط دیپلماتیک در اسلام، چنین آمده است که «روابط دیپلماتیک از ابتدای ظهور اسلام وجود داشته و حضرت محمد (ص) برای تبلیغ اسلام در عربستان و سایر نقاط از آن استفاده کرد است». به تدریج با توسعه اسلام، روابط دیپلماتیک نیز گسترش یافت و شکل منظمی به خود گرفت. روابط خارجی (دیپلماتیک) خود مقدمه ای برای برقراری انواع روابط دیگر است نظیر روابط تجاری، بازرگانی و امثال آن. با توجه به اینکه در ابتدا سطح روابط کشورها با یکدیگر و قوانین و عرف آنها متضمن رفتار سیاسی با نمایندگان کشورها بود، کنوانسیون وین سال ۱۹۶۱ درخصوص دیپلماتیک و ۱۹۶۳ درخصوص روابط کنسولی به عنوان نخستین سند فرادستی و سبب تعیین اهداف و الزامات در روابط سیاسی و در حقیقت مدل و الگویی بین کشورها تدوین شد. این کنوانسیون ها مجموعه ای مدون از قواعد عرفی کشورها بوده و در مواردی نیز نوآوری دارد. همچنین با وضع مقررات جدید یا اختیار کردن یک نظریه از میان نظریات مختلف، حقوق دیپلماتیک و کنسولی را پیشرفت داده و به اختلافات تئوریک گذشته که موجب کم اعتباری

قواعد دیپلماتیک بود پایان داده است. این کنوانسیون در بخش‌های مختلف به تفکیک مصونیت اشخاص، اماکن، مکاتبات رسمی، اثاث و وسایل نقلیه نمایندگی را در کشورهای دیگر بیان و وظایف دولت‌ها را با رعایت اصل عمل متقابل تشریح کرده است. در این اثر سعی شده است مطالب به اختصار و با هدف استفاده همکاران محترم رسته اطلاعات در دوره‌های تخصصی تکمیلی (ترفعاتی) تدوین شود و دارای ویژگی‌های ذیل می‌باشد:

۱. به اساس شناختن و سرفصل‌های معاونت تربیت و آموزش ناجا به تناسب موضوع برای تدریس در مراکز آموزشی ناجا تنظیم و از مباحث خارج از سرفصل پرهیز شده است.
۲. به مفاهیم اساسی پرداخته و از طرح مباحث تفصیلی و جانبی تا حد ممکن خودداری شده است.

از مهمترین وظایف فرماندهی پلیس دیپلماتیک، حفاظت و حراست فیزیکی از جامعه دیپلماتیک و مراکز مربوط به نمایندگی‌های سیاسی مستقر در جمهوری اسلامی ایران و اشراف اطلاعاتی بر نحوه عملکرد اعضاء و کارکنان نمایندگی‌های یادشده می‌باشد که کتاب حاضر با الهام از کنوانسیون‌های مربوط به منظر مطالعه اقسام جنبه‌های حقوق دیپلماتیک و کنسولی در مأموریت‌های فرماندهی پلیس دیپلماتیک، تراجم حاکم بر این روابط مطابق سرفصل‌های مصوب تنظیم شده و در عین حال سعی شده است به گونه‌ای باشد که پاسخگوی پرسش‌های عام تمام علاقه‌مندان نیز باشد. امید است از تذکر و انشاده‌ای صاحب‌نظران محترم محروم نمانده و از راهنمایی‌های خوانندگان گرامی در اصلاح و تکمیل کاستی‌های موجود برخوردار شویم.

و من الله التوفیق

علیرضا نجفی